

LA DESAFECCIÓ

Desconfiança i crisi de la participació democràtica

Actituds polítiques com la desafecció, el descontentament, el desencant o la insatisfacció són cada cop més freqüents a la majoria de països occidentals, i un dels símptomes més clars n'és l'elevat grau d'abstencionisme. Les eleccions europees del passat mes de juny van posar en evidència la debilitat de la participació electoral, tant a Catalunya com a Espanya. Per això, des de *frc REVISTA DE DEBAT POLÍTIC* hem considerat oportuna la reflexió entorn a la baixa implicació de la ciutadania, no només en els comicis europeus, sinó en tots els processos electorals dels darrers anys.

El 38% de participació a Catalunya en la darrera convocatòria electoral per a l'elecció al Parlament Europeu confirma l'especificitat d'aquestes eleccions, com apunta l'analista polític i director de *frc REVISTA DE DEBAT POLÍTIC*, **Oriol Bartomeus**. Segons ell, tres elements corroborarien la peculiaritat d'aquests comicis: no desperten entusiasme participatiu, els electors premien llistes "rars" i acaben sent deutors del clima polític i electoral general. Bartomeus desgrana en el seu article els mites i veritats de les eleccions europees.

Però, quant culpable és Europa de l'abstenció a Catalunya i a Espanya? En el seu article, **Núria Garcia**, llicenciada en Ciències Polítiques, fa l'anàlisi empírica de l'abstenció a Catalunya, a partir de les dades del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO). Els abstencionistes a Catalunya estan poc satisfets amb el funcionament de la democràcia, tenen una concepció negativa dels polítics i consideren que el ciutadà té poca capacitat d'influència política. Quin és el perfil d'aquest abstencionista? Quines són les eleccions que considera més importants? Garcia en dona la resposta, com també ho fan **Àngels Pont** i **Daniel Solis**, del Gabinet d'Estudis Socials i Opinió Pública S.L., en el seu article "Abstenció i desafecció". Aquest binomi, habitual en els darrers anys, és fruit de múltiples factors, que passen per una base estructural, però que es construeix a partir de les peculiaritats de cadascun dels comicis, de la conjuntura política de cada moment, i de com arriben els missatges de la classe política a la ciutadania.

Les democràcies actuals presenten, sens dubte, unes característiques actitudinals que contrasten amb l'èxit de la seva instauració: presenten símptomes de manca d'interès en la política i una manca d'aprovació de les institucions de representació política per part dels seus representats. Aquest creixent deteriorament de la confiança, en els seus diferents graus, és analitzat per **Carlos Clavero** i **Luciano Miguel Garcia**, de l'Institut DYM. A la vista dels resultats de la seva enquesta, semblaria ingenu aspirar a què els polítics gaudeixin de la plena confiança dels ciutadans, sense que això signifiqui arribar-se a qüestionar el funcionament del sistema democràtic.

Tanmateix, no es pot obviar una crisi de la participació democràtica, com explica el professor de Filosofia i diputat socialista al Congrés, **José Antonio Perez Tapias**. La noció mateixa de participació apel·la a una activitat comunitària, que enforteix l'entramat de solidaritat social indispensable en qualsevol col·lectiu que tingui davant seu una transformació en perspectiva. I la construcció de Catalunya, d'Espanya, i d'Europa bé són projectes que han d'obligar a la classe política i a la ciutadania a apropar-se i trobar resposta als problemes que amaga la desafecció. ■ **Cristina González i Buil**

